

Wrocław, 21 grudnia 2015 roku

WK.WR.40.38.2015.232

**Pan
Miroslaw Haniszewski
Wójt Gminy Warta Bolesławiecka**

**Warta Bolesławiecka 40c
59-720 Raciborowice Górne**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2012 r., poz. 1113 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 12 sierpnia do 26 października 2015 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej gminy Warta Bolesławiecka. Zakres zbadanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym i przekazanym Panu Wójtowi 26 października 2015 roku.

Ponadto w okresie od 5 do 16 października 2015 r. została przeprowadzona kontrola gospodarki finansowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Warcie Bolesławieckiej. Na podstawie jej ustaleń, zawartych w odrębnym protokole, Izba skierowała do kierownika tej jednostki wystąpienie pokontrolne przekazane Panu Wójtowi do wiadomości.

Kontrola gospodarki finansowej gminy Warta Bolesławiecka, przeprowadzona w Urzędzie Gminy wykazała, obok obowiązków i zadań realizowanych prawidłowo, również uchybienia i nieprawidłowości, przedstawione szczegółowo w protokole kontroli. Część z nich usunięto w trakcie czynności kontrolnych, co należy ocenić pozytywnie.

Stwierdzone w wyniku kontroli gospodarki finansowej gminy Warta Bolesławiecka nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

Objęte kontrolą dowody kasowe KP „Kasa przyjmie” (13 szt. na łączną kwotę 18.387,70) nie zawierały wskazania sposobu ujęcia w księgach rachunkowych (dekretacji), co naruszało art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.), stosownie do którego dowód księgowy powinien zawierać stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych poprzez wskazanie sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja).

Należność w wysokości 1.264,50 zł (od dłużnika wobec którego toczyło się postępowanie przed sądem) nie została przeksięgowana z konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” na konto 240 „Pozostałe rozrachunki”. Było to niezgodne z zasadami funkcjonowania konta 201 zawartymi w Zakładowym Planie Kont (załącznik Nr 2 do zarządzenia Wójta Gminy Warta Bolesławiecka Nr

SOG.Z.39.2012 z 10 sierpnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia „Zasad (polityki) rachunkowości i zakładowego planu kont), według którego należności skierowane na drogę postępowania spornego (pod datą wniesienia powództwa) księgowane są po stronie Ma konta 201 w korespondencji ze stroną Wn konta 240.

W księgach rachunkowych Urzędu Gminy Warta Bolesławiecka i budżetu funkcjonowały konta nieprzewidziane w zakładowym planie kont. Naruszało to art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości z którego wynika, że jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy. Z art. 10 ust. 1 i 2 ustawy wynika, że jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, oraz aktualizować przedmiotową dokumentację.

Na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” ujmowano środki trwałe o wartości niższej niż ustalona w obowiązujących w jednostce zasadach rachunkowości (Zarządzenie Wójta Gminy nr SOG.Z.39.2012 z 10 sierpnia 2012 r.) z których wynika, że: „Środki trwałe, których wartość nie przekracza wartości początkowej ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych i równej lub wyższej od 20% (dolnej granicy) ujmuje się w ewidencji ilościowo-wartościowej na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe w używaniu” (...). Pozostałe środki trwałe jak drobne przedmioty, których wartość nie przekracza 20% wartości początkowej od wartości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, uważa się za wyposażenie stanowisk pracy. Podlegają one analitycznej ewidencji ilościowej ze wskazaniem osób użytkujących, aż do fizycznej likwidacji”.

Sprawozdania jednostkowe Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za 2014 rok jednostek podległych, nie zostały sprawdzone pod względem formalno-rachunkowym, co było niezgodne z § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2014 r., poz. 119 ze zm.), który stanowi, że jednostki otrzymujące sprawozdania są obowiązane sprawdzić je pod względem formalno-rachunkowym. Ponadto na sprawozdaniu Rb-27S jednostkowym jednostki samorządu terytorialnego za 2014 rok brakowało podpisu Kierownika jednostki i Skarbnika. Naruszało to przepis § 14 ust. 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, według którego sprawozdanie podpisują główny księgowy (skarbnik) i kierownik jednostki.

Inwentaryzację należności od pracowników wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. przeprowadzono metodą potwierdzenia sald, co naruszało art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, według którego należności od osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, należy przeprowadzić drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników.

W zakresie dochodów budżetowych

W deklaracjach na podatek od nieruchomości na lata 2013 i 2014 podatnik o nr konta J000007, będący osobą prawną, opodatkowywał grunty o pow. 57902 m² według stawki właściwej dla gruntów pozostałych. Tymczasem z art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2014 r., poz. 849 ze zm.) wynika, że gruntami, budynkami i budowlami

związanymi z prowadzeniem działalności gospodarczej są grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, z wyjątkiem budynków mieszkalnych oraz gruntów związanych z tymi budynkami, a także gruntów, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b, chyba że przedmiot opodatkowania nie jest i nie może być wykorzystywany do prowadzenia tej działalności ze względów technicznych. Ponadto w deklaracjach na podatek od środków transportowych na lata 2013-2015 podatnik o nr konta D000020 wykazywał, ten sam środek transportu jako posiadający różne dopuszczalne masy całkowite pojazdu tj.: w deklaracji na 2013 r. - 35,2 tony, a w deklaracjach na 2014 i 2015 r. - 19,2 tony. Powyższe świadczy o niedokonaniu czynności sprawdzających, mających na celu m.in. stwierdzenie formalnej poprawności deklaracji a także ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, do czego zobowiązywał art. 272 pkt 2 i 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2012 r., poz. 749 ze zm. oraz obecnie obowiązującej: Dz.U. z 2015 r., poz. 613 ze zm.).

Przy wydawaniu dwóch decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowych: nr FN.II.1.3120.36.2012.3 z 4 lipca 2012 r. w kwocie 2.491,00 zł, nr FN-II-2.3120.14.2013.1 z 11 grudnia 2013r. w kwocie 5.990,00 zł oraz decyzji w sprawie odroczenia zaległości podatkowej nr FN-II-1.3120.11.2013.2 z 16 maja 2013 r. w kwocie 42.175,99 zł, nie pobrano oświadczeń o stanie majątkowym wymaganych przepisami § 4 ust. 4 i § 11 ust. 6 „Instrukcji w sprawie udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych i umarzania zaległości w Urzędzie gminy Warta Bolesławiecka” (załącznik do „Instrukcji w sprawie zasad ewidencji i poboru podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych oraz należności cywilnoprawnych” wprowadzonej zarządzeniem Nr SOG.Z.97/2010 Wójta Gminy w Warcie Bolesławieckiej z dnia 31 grudnia 2010 r.).

W zakresie wydatków budżetowych

Sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego za 2014 rok nie przedłożono organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego, co było niezgodne z art. 30a ust. 5 ustawy z 26 stycznia 1982 R. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2014 r., poz. 191 ze zm.).

Za lata 2012-2014 nie sporządzono i tym samym nie przedłożono organowi stanowiącemu sprawozdań z realizacji Programu Współpracy Gminy Warta Bolesławiecka z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Było to niezgodne z art. 5a ust. 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 ze zm., aktualnie obowiązującej: Dz.U. z 2014 r., poz. 1118 ze zm.), według którego organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, nie później niż do dnia 30 kwietnia każdego roku, jest obowiązany przedłożyć organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego oraz opublikować w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdanie z realizacji programu współpracy za rok poprzedni.

W 2013 i 2014 r. dotacje udzielone na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie sklasyfikowano w § 2820 „Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub

dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom” zamiast w § 2360 ”Dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego”, co było niezgodne z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2010 r. Nr 38, poz..207 ze zm., obecnie: Dz.U. 2014 r., poz. 1053 ze zm.).

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponosi Wójt Gminy Warta Bolesławiecka na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.) i art. 4 ust. 5 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.), Skarbnik Gminy – na podstawie art. 54 ust. 1 ww. ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy merytoryczni Urzędu.

Wnioski pokontrolne

Przekazując powyższe do wiadomości Pana Wójta, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 powołanej ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie niezbędnych działań w celu wyeliminowania nieprawidłowości i uchybień oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia, poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeżenie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.), w szczególności:
 - a) art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy w zakresie wskazywania na dowodach kasowych miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacji) wraz z podpisem osoby odpowiedzialnej za te wskazania,
 - b) art. 4 ust. 1 w zakresie prowadzenia rachunkowości zgodnie z przyjętymi i zaktualizowanymi zasadami rachunkowości,
 - c) art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy w zakresie metody przeprowadzania inwentaryzacji należności i zobowiązań od osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych.
2. Ewidencjonowanie operacji gospodarczych na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” zgodnie z określonymi przez Wójta Gminy Warta Bolesławiecka zasadami rachunkowości (zarządzenie Nr SOG.Z.39.2012 z 10 sierpnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia „Zasad (polityki) rachunkowości i zakładowego planu kont”).

3. Prowadzenie ewidencji księgowej na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” stosownie do zasad funkcjonowania tego konta zawartych w Zakładowym Planie Kont (załącznik Nr 2 do zarządzenia Wójta Gminy Warta Bolesławiecka Nr SOG.Z.39.2012 z 10 sierpnia 2012 r.).
4. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2014 r., poz. 119 ze zm.), a w szczególności:
 - a) sprawdzanie pod względem formalno-rachunkowym sprawozdań jednostkowych, stosownie do § 9 ust. 3 rozporządzenia;
 - b) podpisywanie sprawozdań budżetowych przez głównego księgowego (skarbnika) oraz kierownika jednostki (przewodniczącego zarządu jednostki samorządu terytorialnego), zgodnie z § 14 ust. 1 rozporządzenia.
5. Przestrzeganie przepisu art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2014 r., poz. 849 ze zm.) w zakresie opodatkowywania gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.
6. Przestrzeganie art. 272 pkt 2 i 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 r., poz. 613 ze zm.), według którego organy podatkowe dokonują czynności sprawdzających mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności deklaracji oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.
7. Poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu o skutkach finansowych wynikających ze złożonych przez podatnika o nr konta J000007 korekt deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2010-2015 oraz wynikach działań (w tym skutkach finansowych) podjętych wobec podatnika o nr konta D000020.
8. Pobieranie oświadczeń o stanie majątkowym podatnika przy wydawaniu decyzji w sprawie ulg podatkowych, stosowane do przepisów § 4 ust. 4 i § 11 ust. 6 „Instrukcji w sprawie udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych i umarzania zaległości w Urzędzie gminy Warta Bolesławiecka” (załącznik do „Instrukcji w sprawie zasad ewidencji i poboru podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych oraz należności cywilnoprawnych” wprowadzonej zarządzeniem Wójta Gminy w Warcie Bolesławieckiej Nr SOG.Z.97/2010 z dnia 31 grudnia 2010 r.).
9. Przestrzeganie przepisów ustawy z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2014 r., poz. 191 ze zm.) w szczególności art. 30a ust. 5 w zakresie przedkładania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego, w terminie 7 dni od jego sporządzenia.
10. Przestrzeganie przepisów ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2014 r., poz. 1118 ze zm.), a w szczególności art. 5a ust. 3 ustawy, w zakresie przedkładania organowi stanowiącemu oraz publikowania w Biuletynie Informacji

Publicznej sprawozdań z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

11. Przestrzeganie zapisów rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.), w szczególności w zakresie klasyfikowania dotacji udzielanych na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w § 2360, zgodnie z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia.

Do wiadomości:

Pan

Adam Maksymczyk,

Przewodniczący Rady Gminy

w Warcie Bolesławieckiej